

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ФРАНКА
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПЕДАГОГІЧНОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ

**ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ ПРОСОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ
МОЛОДІ В ІНТЕРНЕТІ**

Дипломна робота з соціальної педагогіки
(освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр»)

студентки 7 курсу 70 групи

галузі знань:

0101 Педагогічна освіта

напряму підготовки:

8.01010601 Соціальна педагогіка

Лободи Надії Михайлівни

Керівник:

Доцент Павлик Н.П.

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор,
ректор Житомирського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти

І.І. Смагін

м. Житомир – 2015 рік

Допущено до захисту

протокол засідання кафедри соціальної педагогіки та педагогічної майстерності

№ 11 від 18 травня 2015 року

Оцінка:

Національна шкала:

Кількість балів:

ECTS:

Члени комісії:

Сейко Н.А.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Коляденко С.М.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Павлик Н.П.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Тарасенко Н.Л.

(прізвище та ініціали)

(підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ПРОСОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОЇ МОЛОДІ.....	6
1.1 Особливості формування активної соціальної позиції серед молоді.....	6
1.2 Шляхи формування позитивної соціальної позиції молоді.....	9
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ПРОСОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДІ.....	15
2.1. Контент-аналіз цінностей просоціальної активності молоді в Інтернет	15
2.2. Ціннісні засади просоціальної Інтернет-активності молоді (матеріал соціологічних досліджень)	21
2.3 Орієнтовна модель проведення комплексу заходів засобами мережі Інтернет із розвитку просоціальної активності молоді.....	26
Висновки до розділу 2.....	36
РОЗДІЛ 3. ІНТЕРНЕТ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ПРОСОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СЕРЕД МОЛОДІ.....	38
3.1 Вплив мережі Інтернет на сучасну просоціальну діяльність молоді....	38
3.2 Мережа Інтернет як засіб залучення молоді до активної соціальної позиції.....	43
Висновки до розділу 3.....	48
ВИСНОВКИ.....	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53
ДОДАТКИ.....	59

ВСТУП

Актуальність дослідження: Історичним розвитком суспільства обумовлено становлення інформаційного суспільства, і це є закономірним явищем. Зазнають трансформацій усі сфери суспільного життя, ми входимо в нову еру, серед найвагоміших ознак якої слід відзначити прискорену інформатизацію та комп'ютеризацію всіх сфер суспільного виробництва, утворення світової мережі комунікаційних зв'язків. Інформаційна епоха – це новий етап у розвитку цивілізації, він характеризується новими якісними особливостями у порівнянні з попередніми періодами історії людства, і найголовніше – це те, що у наш час ключового значення набувають інформація та знання.

Мережі Інтернет відводять значуще місце в процесі становлення інформаційного суспільства. Інтернет змінює як життя людини, так і її саму. Зникають просторові та часові розмежування, стираються кордони, об'єднуються в єдину мережу найвіддаленіші куточки, об'єднуються народи. Саме за допомогою її серед молоді пропагуються певні цінності, світоглядні стереотипи та моделі поведінки. Новітні інформаційні технології, за допомогою Інтернету, впливають на систему цінностей сучасної студентської молоді.

На нинішньому етапі розвитку суспільства проблема цінностей знову відіграє провідне місце в процесі пізнання соціальної реальності і пов'язано це, в першу чергу, з трансформацією всіх сфер життєдіяльності людини. Процеси у суспільстві, викликають необхідність перегляду трансформацій, які відбуваються у всіх сферах життєдіяльності під впливом інформаційних технологій.

Таким чином виходячи з осмислення наукової й практичної значущості проблеми, ми визначили вибір теми магістерського дослідження: «Технологія розвитку просоціальної активності молоді в Інтернеті».

Об'єкт дослідження – просоціальна активність молоді.

Предмет дослідження – Інтернет-технологія розвитку просоціальної активності молоді.

Мета дослідження: обґрунтувати орієнтовну модель розвитку просоціальної активності молоді в Інтернеті.

Гіпотеза дослідження полягає в тому, що просоціальна активність молоді сприяє набуттю нового соціального досвіду та може формуватися онлайн.

Завдання дослідження:

1. Охарактеризувати вплив Інтернету на розвиток просоціальної активності молоді.
2. Дослідити характер просоціальної Інтернет-активності молоді.
3. Обґрунтувати орієнтовану модель просоціальної активності молоді в Інтернеті.

Практичне значення магістерської роботи полягає в розробці Інтернет-технології просоціального розвитку молоді.

Публікація: Лобода Н. Технологія розвитку просоціальної активності молоді в Інтернеті Н.М. Лобода // Актуальні проблеми соціальної сфери : [збірник наукових робіт викладачів і студентів / за заг. ред. Н.П. Павлик]. – Житомир : Вид-во Житомирського державного університету імені Івана Франка, 2015. – С. 62.

Структура дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до них, загальних висновків, списку використаної літератури (63 найменувань, з них – 5 англійською мовою) та додатків (6 найменувань).

ЗАГАЛЬНІВИСНОВКИ

Аналіз наукової літератури з розвитку просоціальної активності молодів Інтернеті.

Проведене дослідження дозволило виокремити такі основні висновки:

1.Отже, нами охарактеризовано вплив Інтернету на розвиток просоціальної активності молоді. Проведене дослідження дає змогу зробити наступні висновки, що стратегічною метою молоді в Україні є створення умов для самореалізації та творчого розвитку кожної молодої людини, реалізації інноваційного потенціалу молоді у всіх сферах суспільного життя, вихованні покоління людей здатних ефективно працювати і навчатися протягом життя, зберігати й примножувати цінності народу України та громадянського суспільства, розвивати і зміцнювати суверенну, демократичну, правову державу як невід'ємну складову європейської та світової спільноти.

Мережа інтернет– могутня сила впливу на свідомість людей, засіб оперативного повідомлення інформації в різні куточки світу, найбільш ефективний засіб впливу на емоції людини, здатна переконувати щонайкраще. Особливо чітко це виявляється у відношенні електронних ЗМІ.

Мережа Інтернет роблять великий вплив на виховання соціально-громадянської позиції молоді. Цей вплив розповсюджується як безпосередньо через Інтернет на особу молодої людини, так і опосередковано – через батьків, вчителів, однолітків, на яких мережа, у свою чергу, так само роблять значний вплив. Навіть пануючі в суспільстві соціальні норми значною мірою сформовані мережі Інтернет.

2.Досліджуючи характер просоціальної Інтернет-активності молоді, можемо сказати, що розвиток сучасних інформаційних технологій, дає змогу майже миттєво передавати інформацію, створює стан або відчуття одночасності чи присутності. У зв'язку зі швидким проникненням інформаційних технологій у всі сфери суспільного життя Інтернет починає

посідати дедалі більше місце серед засобів оперативного отримання необхідної інформації і відігравати дедалі значущу роль у формуванні соціально-громадянської позиції молоді. Електронні ЗМІ, що поширюються в українському сегменті Інтернету, сприяють відкритості суспільства, розповсюдженню різнобічної інформації, яку важко адміністративно регламентувати, неминуче сприятимуть зростанню ролі інформаційної мережі у формуванні прийнятті електоральних рішень української молоді.

Основними завданнями соціального становлення студентської молоді є здобуття повноцінної освіти і подальше працевлаштування, розвиток і реалізація творчих та інтелектуальних здібностей, лідерських якостей, формування активної громадянської позиції.

3. Обґрунтувати орієнтовану модель просоціальної активності молоді в Інтернеті. Високий рівень самосвідомості студента характеризується його усвідомленою спрямованістю до самовдосконалення завдяки процесам самопізнання, самоконтролю та самокерованої поведінки. Соціальна активність студентів реалізується в різноманітних видах їхньої спільної діяльності, що охоплює мотиви обов'язку, інтересів та престижу. Під просоціальною активністю розуміється також прояв громадянськості, тобто бажання та вміння самостійно, усвідомлено, безкорисливо брати участь у різноманітній просоціальній діяльності (волонтерство, інші соціально схвалені громадські організації та рухи).

На сьогодення, одним із пріоритетних шляхів удосконалення рівня культури молоді має стати інформатизація, впровадження нових педагогічних технологій з використанням найрізноманітніших електронних ресурсів і матеріалів, підключення всіх без виключення навчальних закладів до мережі Інтернет.

Ступінь розвитку соціальної активності, величина її інтенсивності залежать від позиції людини щодо основного виду діяльності, в яку вона включена як громадянин. Саме в цій діяльності відбувається оволодіння соціально важливими обов'язками, формується колективістська

самосвідомість, визначається самооцінка, завойовується престиж, нагромаджується досвід колективних відносин.[6,с.418]

В результаті виконання Програми очікується:

- Підвищення ефективності реалізації регіональної молодіжної політики, забезпечення необхідних умов для соціального становлення та розвитку молоді;

- Створення необхідних стартових можливостей для соціального становлення молоді, її інноваційної діяльності, створення сприятливих умов для безпосередньої участі в суспільних перетвореннях на принципах соціального партнерства;

- Створення умов для отримання молоддю якісної освіти, підвищення зацікавленості молоді в її отриманні, створення системи пошуку, навчання, виховання та самовдосконалення обдарованих дітей та молоді;

- Залучення учнів і студентів до наукової та науково-технічної діяльності, розширення співпраці навчальних закладів з дитячими і молодіжними громадськими організаціями в реалізації освітньо-виховних програм, вдосконалення діяльності органів студентського самоврядування;

- Вирішення проблем зайнятості молоді, збільшення кількості робочих місць для неї, забезпечення охочих тимчасовою роботою у вільний від навчання час, залучення учнів, студентів і безробітної молоді до громадських робіт;

- Створення умов для підприємницької діяльності молоді, зокрема підтримка її розвитку на селі, посилення контролю, зокрема громадського, за якістю робочих місць, що бронюються для молоді;

- Заохочення працедавців, що приймають на роботу випускників навчальних закладів і безробітну молодь, забезпечують студентські й учнівські трудові загони необхідним об'ємом робіт;

- Сприяння розвитку мережі служб працевлаштування молоді;

- Поліпшення соціальної роботи з молоддю, зокрема з молодими сім'ями, молодими інвалідами, сиротами та дітьми, позбавленими

батьківської опіки, з особами, що повернулися з місць позбавлення волі, залучення до цієї роботи молодіжних громадських організацій, волонтерів;

- Формування у молоді основ пріоритетності високих моральних, культурних, загальнолюдських цінностей, твердження в молодіжному середовищі відчуття патріотизму і національної самосвідомості;

- Поліпшення здоров'я молоді, посилення профілактичної роботи з запобігання наркоманії, захворювань ВІЛ/СНІДом, залучення молоді до руху за здоровий спосіб життя, залучення її до занять фізичною культурою та спортом, формування навичок здорового способу життя;

- Зниження рівня антигромадських, негативних проявів серед молоді, поліпшення правового виховання молодих людей;

- Підвищення ефективності діяльності суб'єктів соціального і правового захисту молоді, молодіжних громадських організацій з профілактики правопорушень серед хлопців і дівчат, їх соціальної реабілітації в суспільстві;

- Активізація молодіжного руху, підвищення його масовості й авторитетності в суспільстві, створення моделі взаємодії місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування і громадських організацій у сфері молодіжної політики;

- Вдосконалення механізму відбору і залучення молоді до навчання у вищих навчальних закладах, що займаються підготовкою, перепідготовкою і підвищенням кваліфікації державних службовців, створення умов для професійного зростання і просування молоді по службі;

- Збільшення об'ємів наукових досліджень молодіжних проблем, створення системи інформаційного забезпечення реалізації молодіжної політики.

Таким чином, запропонована нами Програми реалізації молодіжної політики в регіоні є кінцевим результатом магістерського дослідження і може бути, на наш погляд, розглянутою в якості основного елементу та продукту локального соціального експерименту проблеми, що вивчається.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аксенова Л. И. Соціальна педагогіка в спеціальному освітанні:[учбн, посібник для студ. вищ, учб. Заведеній] / Л. И. Аксенова – М.: Академія, 2001. – 192 с.
2. Афанасьев М. С. Социальные ценности и ценностные ориентации личности. - М., 1990.
3. Бабенко Н.Б. Духовний світ молоді в сучасному українському суспільстві //Мистецтво та освіта, 2010, № 2.– С. 10-12.
4. Безпалько О.В. Розвиток соціальної активності особистості у дитячому об'єднанні. Стаття
- 5.Бестужев-Лада И. В. Какая ты молодёжь? / И. В. Бестужев-Лада – М.: Просвещение, 1988. – 256 с.
- 6.Быков В. В. Развитие предпринимательства в молодёжной среде: [учеб. -метод, пособие] / В. В. Быков, А. И. Парамонов – М., 2002. – 309 с.
- 7.Вайнола Р. Х. Технології соціальної роботи / Р. Х. Вайнола. – К., 2000. – 120 с.
8. Воробьев Ю.Л., Королев Б.Н. В поисках смысла и правды. Активность и развитие личности [Текст] / Ю.Л. Воробьев, Б.Н. Королев - М.: Изд-во МГСУ «Союз» Т. 1, 2003. – 500 с.
9. Головатый Н. Ф. Соціологія молодёжи: [курс лекцій] – Н. Ф. Головатый. – К.: МАУП, 1999. – 224 с.
- 10.Голос України – 1999. – №47 (2049) – 16 березня.
- 11.Григорьев С. И. Социальная работа с молодёжью [учебник для студентов вузов] / С. И. Григорьев, Л. Г. Гуслякова, С. А. Гусарова. – М., 2006. – 402 с.
12. Грищенко Т. М. Толерантність - здатність і прагнення до діалогу (ounb.sumy.ua>publish\2008\tolerant.doc)
13. Грохольська А. В. Про толерантність та її місце в навчальному процесі. http://www.donnu.edu.ua/journals/dm/_25/49-54%2025_2006.pdf

14.Джуард С. Социокультурный опыт и механизм его освоения человеком / С. Джуард // Культурный прогресс: Философские проблемы. – М.: Наука, 1984. – 154 с.

15.Дорожкин Н. А. Субъектность молодёжи: концептуальные подходы и проблемы формирования / Н. А. Дорожкин // Молодёжь и общество на рубежу веков. – М.: ВЕЧЕ, 1999. – 328 с.

16.Запесоцкий А. С. Эта непонятная молодёжь / А. С. Запесоцкий, А. П. Файн. – М.: Мир, 1990 – 286 с.

17. Зись А. Я. Теоретические предпосылки синтеза искусств. Взаимодействие и синтез искусств /А. Я. Зись. -Л.: Наука, 1978. -220 с.

18.Золотухина-Аболина Е.В. О специфике высших духовных ценностей // Философские науки. - 1987. - № 1. - С. 11 - 18.

19.Камалдинова Э. И. Молодёжь как объект и субъект социальной деятельности / Э. И. Камалдинова. – М.: Педагогика, 1998. – 193 с.

20. Ковальов А.Г., Мясищев В.М. Психологічні особливості людини, т. I, гл. IV - VIII. Вид-во ЛДУ, 1975.

21. Ковальов А.Г. Психологія особистості, гл. XII. Вид. 3-є. М., «Просвещение», 1970.

22.Кон И. С. Введение в сексологию. /И. С.Кон. –М.: Мир,1989. – 331 с.

23. Кривцун О.А. Эстетика: Учебник. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 434 с. 7. 2.

24. Крохина Е.А. Роль общественной организации в формировании социальной активности учащейся молодежи // Формирование социальной активности у учащейся молодежи: опыт, проблемы, перспективы: Сборник научных трудов (Отв. ред. Осокина Т.В., Павлов И.В.). – М.: МПА, 2005. – С.137 – 142.

25.Культура молодёжи / Под ред. В. Н. Ярской. – Саратов,1989. – 228 с.

26.Лисовский В. Т. Социальная защита молодёжи / В. Т. Лисовский. – М., 1994 – 311 с.

27.Малахов В.А. Цінність як категорія культури // Філософська думка.

- 1982. - № 5. - С. 76-85.

28. Методичні рекомендації щодо вивчення дисциплін художньо-естетичного циклу в 2009/10 навчальному році.-Інф. Збірник.16-17-18/2009. червень.

29. Молодёжный ренессанс: проблемы социализации молодёжи – М., 1990. – 301 с.

30. Немов Р. С. Психология: [учбн. Пособие для студ. высш. Учеб. Заведений]: в 3 кн. / Немов Р. С. – М.: Владос. – 2000 – Кн. 2: Психология образования: [3-е издание]. – 2000 – 608 с.

31. Оржеховська В. М. Профілактика правопорушень серед неповнолітніх / В. М. Оржеховська. – К., 1996. – 201 с.

32. Основы социальной работы [учеб, пособие, 2-е изд. / под ред. Н. Ф. Басова]. – М., 2005. – 412 с.

33. Основы социальной работы: [учебник / отв. ред. П. Д. Павленок]. – М., 1999. – 446 с.

34. Почепцов Г. Г. Коммуникативные технологии двадцатого века Г. Г. Почепцов. – М.: „Рефл-бук”, 2001. – 352 с.

35. Психологія особистості: навч. Посіб. для студ. вищ. Навч. Закл. / Н. В. Ліфарєва; Дніпропетров, ун-т економіки та права. - К.: Центр навч, л-ри, 2003. - 237 с.

36. Салабай Н. Основні тенденції та напрямки діяльності соціальних служб для молоді по сприянню соціальному становленню молоді в Україні Н. Салабай, М. Лукашевич // Молодь України : стан, проблеми, шляхи розв'язання : [зб. наук. публікацій УкрНДІ проблем молоді за підсумками виконання наук. програм і проектів у 1995 р. – К., 1996. – (Вип. 5)

37. Салагаев А. Л. Молодёжные субкультуры / А. Л. Салагаев. – Казань: Изд-во КГТУ, 1997. – 116 с.

38. Сикевич З. В. Молодёжная субкультура: за и против / З. В. Сикевич. – Л.: Мысль, 1990. – 272 с.

39. Смелзер Н. Соціологія. — М., 1994. — С. 79—81; Комаров М. С. Про поняття соціального інституту. Вступ до соціології. — М., 1994. — С. 194.
40. Социальная защита молодёжи: вопросы теории и практики / [под ред. Т. В. Лисовского]. — М.: Проспект, 1994. — 370 с.
41. Соціальне суспільство в Україні : експертна оцінка та аналіз існуючої в Україні системи утримання та виховання дітей, позбавлених батьківського піклування — К., 1998 — 63 с.
42. Социальная работа / [под ред. В. И. Курбатова]. — Ростов н/Д: Феникс, 1999.
43. Соціальна робота з молоддю в Україні. — К., 1997. — 240 с.
44. Социология молодёжи: [учебник] / под ред. проф. В. Т. Лисовского. — СПб: Из-во С.-Петербургского университета, 1996. — 460 с.
45. Стельмахович М.Г. Українська родинна педагогіка: Навчальний посібник. — К.: ІСДО, 1996. — 288 с.
46. Технология социальной работы: [учебник / под общ. ред. проф. Е. И. Холостовой] — М.: Инфа, 2001. — 400 с.
47. Типове положення про соціальні служби для молоді: Ч. 1 // Діти, молодь і закон, 36 док. — К., 1994.
48. Турбина Т.А. Культурно-досуговая деятельность как средство развития социальной активности современных подростков: Дис. канд. пед. наук: 13.00.05. — Санкт-Петербург, 2007. — 163 с.
49. Формування здорового способу життя молоді: стратегія розвитку українського суспільства (Ч. 1) / [О. О. Яременко, О. О. Вакуленко, Ю. М. Галустян та ін. — К.: Держ. Ін-т проблем сім'ї та молоді, 2005. — 160 с.
50. Формування здорового способу життя: активна участь молоді Н. М. Комарова, А. Г. Зінченко, Д. М. Дікова-Фаворська та ін. — К.: Держ. Ін-т проблем сім'ї та молоді, 2005. — 88 с.
51. Формування здорового способу життя молоді : [навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді] / Т. В. Бондар, О. Г.

Карпенко, Д. М. Дікова-Фаворська та ін. – К. : Держ. ін-т проблем сім'ї та молоді, 2005. – 116 с.

52. Чеповецька М.Д. Шляхи формування толерантної поведінки.

53.Чугунова О.Д. Детское общественное объединение как способ педагогического влияния на социальную активность подростков: Дис. канд. Пед. Наук: 13.00.06. – Кострома, 2000. – 186 с.

54.Шаповалов А. С. Интернет и гейм-зависимость как формы девиантного поведения//Методологія, теорія і практика соціологічного аналізу сучасного суспільства: збірка наукових праць учасників Харківських соціологічних читань. - Харьков, 2008.

55. Шукуров Е. Д. Диалектика общения / Е. Д. Шукуров // Философско-методологические основы теории общения: сб. науч. тр. / отв. ред. А. Г. Брудный. – Фрунзе: МВ ССО КССР, Киргиз.гос.ун-т, 1982. – С. 41 – 46.

56. Щербакова Н. А. Эмпатические способности студентов-психологов: учеб. Пособие для студентов высш. Учеб. Заведений / Н. А. Щербакова. – М.: Изд-во МПСИ; Воронеж: МОДЭК, 2006. – 240 с.

57. Ягафарова Г. А. Педагогическое моделирование социально-нравственного развития студентов в вузе: автореф. Дис. на соиск. учен. степ. канд. пед. Наук: спец. 13.00.01, Общая педагогика, история педагогики и образования” / Г. А. Ягафарова. – Н. Новгород, 2005. – 23 с.

58. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. Посіб. / В. В. Ягупов. – К.: Либідь, 2003. – 560 с.

59.Castells M. The Rise of the Network Society: The Information Age: Economy, Society, and Culture // Wiley-Blackwell; second Edition with a New Preface edition, 2009.

60. Rommetveit R. On „meanings” of acts and what is meant and made known by what is said in a pluralistic social world / R. Rommetveit// the structure of action / M.Brenner (ed.). – Oxford: Blackwell, 1980. – P. 108 – 149.

61. Smedslund J. Meanings, implications, and universals: towards a psychology of man / J. Smedslund // Scandinavian J. of psychology. – № 1. – 1969, V. 10. – P. 1 – 15.

62. Thomas L. Learning and meaning / L. Thomas // Personal construct psychology; 1977 / F. Fransella (Ed.). – London etc.: Academic press, 1978. – P. 47 – 57.

63. Phenix P. Realness of meaning: a philosophy of the curriculum for general education / P. Phenix. – New York etc.: Mc Grow-Hill, 1964. – XIV, 391 p.